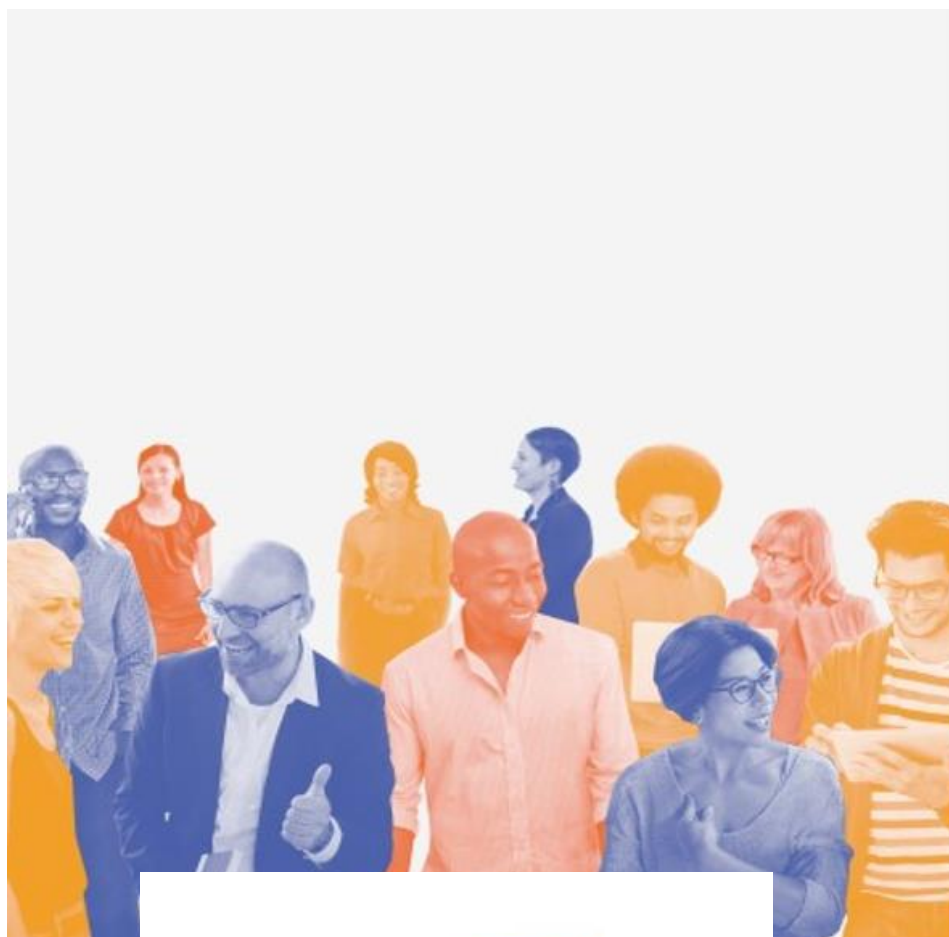

Европейски граждански панел относно разхищението на храни

Сесия 3

10.2. – 12.2.2023 г.

#FoodWasteEU

1. Преглед

Европейският граждански панел относно разхищението на храни се състои от 150 избрани на случаен принцип граждани и заседаваше в рамките на три сесии. По време на първата сесия, която се проведе от 16 до 18 декември 2022 г. в Брюксел, гражданите разработиха възможни подходи за предотвратяване и намаляване на разхищението на храни, които те определиха като най-плодотворни за по-нататъшни дискусии по време на следващите сесии. След сесията Комитетът за знания към панела групира тези подходи в три тематични блока:

1. „Сътрудничество във веригата за създаване на стойност в областта на храните: От фермата до трапезата“
2. „Инициативи на предприятията за храни“
3. „Подкрепа за промяна на поведението на потребителите“

Втората сесия на панела се проведе онлайн на 20—22 януари 2023 г. и бе посветена на изготвянето на първите конкретни идеи, които ще послужат за основа на препоръките на гражданите за намаляване на разхищението на храни. След повтарящ се процес на „партньорска проверка“ гражданите в същите 12 работни групи от сесии 1 и 2 прегледаха и допълниха взаимно своята работа, предлагайки идеи за намаляване на разхищението на храни.

По време на третата сесия на 10—12 февруари 2023 г. гражданите финализираха своите препоръки. На присъствено заседание в Брюксел те обсъдиха в работни групи коментарите и приноса на експерти и представители на различни сфери, преди да финализират препоръките в 12-те работни групи. В рамките на процедурата за окончателно гласуване всички граждани изразиха своето съгласие или несъгласие с всяка препоръка.

По време на работата на панела в Комитета за знания участваха следните експерти:

- **Anne-Laure Gassin**, ръководител на екип в отдел „Стратегия „От фермата до трапезата“, Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“ на Европейската комисия
- **Toine Timmermans**, ръководител на програмата за устойчиви продоволствени вериги в Университета във Вагенинген
- **Gyula Kasza**, координатор на *Maradék Nélkül* (проект „Без отпадъци“), Национална програма за предотвратяване на разхищението на храни на Унгария; доцент в Университета по ветеринарна медицина, Унгария
- **Laura Fernández Celemín**, генерален директор, Европейски съвет за информация за храните
- **Maiwenn L’Hoir**, ръководител на проект за борба с разхищаването на храни и продоволствената несигурност — устойчиви храни, Министерство на земеделието и продоволствения суверенитет, Франция
- **Betty Chang**, ръководител на сектора за разхищение на храни, Европейски съвет за информация за храните

Ден 1 (петък)

Първият ден от тази заключителна сесия бе посветен на получаването и обсъждането на коментари относно идеите за препоръки, изготвени по време на сесия 2. На пленарна сесия експерти оратори с различни специалности (вж. списъка по-долу) представиха своите общи

наблюдения и виждания относно идеите, предложени от гражданите. От своята конкретна гледна точка те изтъкнаха къде виждат пропуски или възможности за подобряване на идеите на гражданите по отношение на възможното им въздействие върху предотвратяването на разхищението на храни. След това гражданите имаха възможност да обсъдят с експертите как да доразвият идеите си по време на три паралелни пленарни сесии, всяка от които бе посветена на конкретен тематичен блок. Четири работни групи, всяка включваща до 50 граждани, се срещнаха с трима експерти (вж. списъците по-долу) и обмениха мнения за това как да доразвият идеите си.

Ден 2 (събота)

Въз основа на първоначалните си идеи, приноса и коментарите, получени по време на пленарните сесии, както и на последвалите обсъждания, гражданите се завърнаха в 12-те работни групи, за да изготвят, доразвият, уточнят и финализират своите препоръки. По време на този целенасочен процес те набелязаха ключови въпроси и липсваща информация, възпрепятстващи формулирането на изчерпателни и точни препоръки. За да отговорят на тези въпроси и за да се избегне потенциална безизходица, няколко експерти се присъединиха за кратко към дискусиите, преди гражданите да финализират своите препоръки, подкрепени в търсенето си на консенсус от опитни модератори.

Ден 3 (неделя)

На последната пленарна сесия докладчиците от 12-те работни групи представиха техните препоръки пред целия панел. След представянето на всички препоръки по тематични блокове модераторите прочетоха заглавията на препоръките едно по едно, по време на което гражданите бяха помолени да гласуват „за „или „против“ в поверителен процес на писмено гласуване. Заглавието на препоръките и резултатите от гласуването могат да бъдат намерени в раздела за резултатите по-долу. След като основните модератори представиха резултатите от гласуването, гражданите споделиха помежду си и с длъжностните лица от Европейската комисия коментари относно своя опит в гражданския панел. Накрая работата на панела приключи с думи на благодарност от Колин Скиклуна, началник на кабинета на заместник-председателя по въпросите на демокрацията и демографията в Европейската комисия, Сандра Галина, генерален директор на ГД „Здравеопазване и безопасност на храните, и Пия Аренкилде Хансен, генерален директор на ГД „Комуникации“.

Ораторите на третата сесия бяха:

Хоризонтални теми

- **Toine Timmermans**, ръководител на програмата за устойчиви продоволствени вериги в Университета във Вагенинген
- **Anja De Cunto**, ръководител на екип по въпросите на храните в EUROCITIES
- **Maïwenn L´Hoir**, ръководител на проекти в областта на борбата с разхищението на храни и продоволствената несигурност — продоволствена устойчивост, Министерство на земеделието и продоволствения суверенитет, Франция

Тематичен блок 1: „Сътрудничество във веригата за създаване на стойност в областта на храните: От фермата до трапезата“

- **Angela Frigo**, генерален секретар на Европейската федерация на хранителните банки
- **Eva Sali**, политически съветник, безопасност на храните, Сора Cogesa
- **Luc Lignon**, директор на отдел „Политика в областта на храните“, Монпелие, Франция

Тематичен блок 2: „Инициативи на предприятията за храни“

- **Els Bedert**, директор, „Устойчивост на продуктовата политика“, EuroCommerce
- **Timothy John Hobley**, доцент, Технически университет на Дания, Национален институт по храните
- **Minna Huttunen**, министерски съветник в Министерството на земеделието и горите, Финландия

Тематичен блок 3: „Подкрепа за промяна на поведението на потребителите“

- **Gyula Kasza**, координатор на Maradék Nélkül (проект „Без отпадъци“), Национална програма за предотвратяване на разхищението на храни на Унгария; доцент в Университета по ветеринарна медицина, Унгария
- **Camille Perrin**, старши служител по продоволствена политика, Европейско бюро на съюзите на потребителите (BEUC)
- **Marjolijn Schrijnen**, старши ръководител на проект, Нидерландски център за хранене

2. Кратка програма

Петък, 10.02	Пленарна сесия		
12:30—13:45	Пристигане и обяд		
14:00—14:30	Приветствия и представяне на дневния ред		
14:30—15:30	Принос по хоризонтални теми и цел на препоръките		
15:30—16:00	Кафе пауза		
16:00—18:00	Три пленарни подсесии		
	Работни групи 1—4: Тематичен блок II „Инициативи на предприятията за храни“	Работни групи 5—8: Тематичен блок III „Подкрепа за промяна в поведението на потребителите“	Работни групи 9—12: Тематичен блок I „Сътрудничество във веригата за създаване на стойност в областта на храните: От фермата до трапезата“
Събота, 11.02	Работни групи		
09:00—10:30	Обсъждане на идея 1 и изготвяне на препоръка 1		
10:30—11:00	Кафе пауза		
11:00—12:30	Обсъждане на идея 2 и изготвяне на препоръка 2		
12:30—14:00	Обедна почивка		
14:00—15:30	Принос на експертите по проектите за препоръки 1 и 2		
15:30—16:00	Кафе пауза		
16:00—17:30	Финализиране на препоръки 1 и 2		
Неделя, 12.02	Пленарна сесия		
09:00—09:15	Добре дошли отново		

09:15—09:50	Представяне на препоръките по тематичен блок 1 и гласуване
09:50—10:25	Представяне на препоръките по тематичен блок 2 и гласуване
10:25—11:00	Представяне на препоръките по тематичен блок 3 и гласуване
11:00—11:30	<i>Кафе пауза</i>
11:30—11:45	Обща снимка
11:45—12:15	Представяне на резултатите
12:15—12:45	Протоколни прояви и официални речи на представители на институциите на ЕС
12:45—13:00	Сбогуване

3. Записи на пленарните сесии

- **10.02.2023 / Пленарна сесия за тематичен блок II:**
<https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-gasp>
- **10.02.2023 / Пленарна сесия за тематичен блок III:**
<https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-jenk>
- **10.02.2023: Пленарна сесия за тематичен блок I:**
<https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230210-mans>
- **12.02.2023 / Пленарна сесия:** <https://webcast.ec.europa.eu/european-citizens-panel-on-food-waste-session-3-20230212>

4. Резултати от гласуването на окончателните препоръки

Но ме р	Наименование	За	Против	Въздър жал се
1	Колкото по-близо е земеделският производител, толкова по-щастлив е потребителят: по-малко отпадъци, по-голяма устойчивост	120	15	5
2	Вкусът на местната продукция: публична и частна подкрепа за местното селско стопанство с цел намаляване на разхищението на храни	119	9	12
3	Споделяй, а не разхищавай!	93	31	16
4	Обмен на данни и най-добри практики в цяла Европа	97	27	16
5	Събиране на данни по цялата верига за доставки на храни	101	28	11
6	Гласът на гражданите е от значение: участие на гражданите в европейската продоволствена политика	91	37	12
7	Току-що набрани: колко ценни са сезонните храни	103	26	11
8	Мрежа за обмен на храни в целия ЕС	84	41	14
9	Планиране на покупки и преразпределение	85	38	16
10	Ресторанти - „Да се наслаждаваме без да разхищаваме“	113	17	9
11	Всички отпадъци са важни	73	48	18
12	Задължителна система за докладване за прозрачност, съчетана със санкции и възнаграждения	68	56	15
13	Общоевропейско законодателство относно унищожаването на непродадени хранителни продукти — подход на партньорско обучение във всички държави членки	109	20	10
14	Прозрачност по отношение на разхищаването на храни с цел видимост и предприемане на действия	102	22	15
15	Иновации в опаковането и използването на опаковки, когато е необходимо	116	18	5
16	Разширяване на определението за разхищение на храни с цел запазване на неприбрана храна	110	19	10
17	Насърчаване на възрастните да предприемат действия във връзка с разхищаването на храни като приоритет	113	20	6
18	Осведоменост по въпросите на храненето и продоволствена устойчивост в началните и средните училища	123	9	7
19	Насърчаване и подкрепа на приложения и платформи за споделяне на храни, свързващи потребителите	97	25	17
20	Пестете храна, пестете пари: европейска кампания срещу разхищаването на храни в сътрудничество с търговците на дребно на храни през четири уикенда годишно	98	31	10
21	„Да спрем разхищението на храни“: седмица на осведоменост относно разхищението на храни в училище	116	16	7

22	<p>Да се предоставят на потребителите данни, за да бъдат независими и осведомени относно въздействието си върху разхищението на храни, както и за да разберат как да обработват, съхраняват и използват повторно даден продукт преди и след изтичането на срока му. („използвай преди“ е срок на безопасност, след който даден продукт не следва да се консумира; „най-добър до“ указва датата, до която продуктът запазва оптималното си качество)</p>	108	26	5
23	<p>Прилагане на стандартизирани практики на равнище търговия на дребно при рекламиране сред потребителите на продукти, чийто краен срок на годност приближава.</p>	109	18	12